

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Antropologie filosofică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Dumitrescu Marius						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Dumitrescu Marius						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					48
Tutoriat					0
Examinări					6
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	-
4.2 De competențe	-

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	-
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizarile și de a le corela sau conecta la alte elemente, evenimente sau experiențe. Aplica metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare. Citeste, interpretează și rezuma în mod critic informații noi și complexe din diverse surse. Utilizează metode științifice pentru cercetarea istoriei și a culturii. Analizează sursele înregistrate, cum ar fi dosarele autorităților publice, ziarele, biografiile și scrisorile, pentru a descoperi și a interpreta trecutul.
Competențe transversale	Descopera și dezvoltă o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva, inclusiv cu privire la ceea ce înseamnă a trăi, a muri și a fi om. Analizează în mod eficace, regulat și sistematic propriile acțiuni, performanțe și atitudini și face ajustările necesare, căutând oportunități de dezvoltare profesională pentru a elimina lacunele în materie de cunoștințe și practici în domeniile identificate. Arată un real interes pentru noutate, o deschidere pentru a câștiga experiența, găsește subiecte și teme fascinante, explorează activ și descopera noi domenii Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor. Da dovada de competență interculturală și de respect față de valorile și normele culturale. Da dovada de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite și dezvoltate în circumstanțe diferite sau în momente și locuri diferite.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- cunoașterea noțiunilor specifice disciplinei; - explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale acestei discipline;
7.2 Obiectivele specifice	- familiarizarea studenților cu principalele concepte, paradigme și teme din cadrul antropologiei filosofice; - înțelegerea raportului dinamic dintre natură și cultura umană

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Obiectul și importanța antropologiei filosofice	- prelegerea academică - dialogul maieutic - explicația euristică - problematizarea (aceleași metode se aplică fiecărui curs, în mod corespunzător)	-
2.	Antropologia pragmatică la Imm. Kant		-
3.	Semnificația hegeliană a ideii de libertate		
4.	Problematica antropologiei filosofice contemporane		
5.	Omul între natură și cultură - Depășirea dualismelor Max Scheler – explorarea fenomenologică a ființei umane și identificarea locului ei în Cosmos		
6.	Omul între natură și cultură - Depășirea dualismelor • Edgar Morin – <i>homo sapiens</i> sau <i>homo demens</i>? • Desmond Morris – <i>dezgolirea naturii umane</i>		
7.	Omul între natură și cultură - Depășirea dualismelor • Ernest Cassirer – teoria formelor simbolice Emil Cioran - <i>Antropologia filosofică ca exercițiu de autocunoaștere</i>		

8.	Antropologia fenomenului religios • <i>Homo religiosus</i> în opera lui Mircea Eliade Paradoxul prezenței omului în lume în gândirea antropologică a lui Lucian Blaga		
9.	Orizonturi antropologice asupra agresivității și puterii- cadru general		
10.	Perspectiva thanatică asupra condiției umane în concepția freudiană		
11.	Agresivitate și etologie • <i>Agresivitatea</i> ca o condiție naturală a comportamentului uman (Konrad Lorenz)		
12.	Conceptul de <i>putere subiectivă</i> (Ioan Petru Culianu)		
13.	Stările modificate ale conștiinței și puterea omului din « <i>realitatea extinsă</i> »		
14.	Globalizarea sau transmutația puterilor și revelațiile lumii post-moderne		

Bibliografie

Carrel, Alexis – *Omul, ființa necunoscută*, Editura TEDIT F.Z.H., București
Cassirer, Ernst – *Eseu despre om*, Humanitas, București, 1994
Cioran, *Antropologia filosofică*, Editura Pentagon-Dionysos, Craiova, 1991
Culianu, Ioan Petru – *Eros și magie în Renaștere*, Nemira, București, 1994
Dumitrescu, Marius. *Alchimia devenirii umane*, TipoMoldova, Iași, 2007.
Durand, Gilbert – *Știința despre om și tradiția*, Editura Ideea Europeană, București, 2006
Eliade, Mircea. *Sacru și profanul*, Humanitas, București, 2019.
Eibl-Eibesfeldt, Irenäus – *Agresivitatea umană*, Editura Trei, București, 1995
Fukuyama, Francis – *Sfârșitul istoriei ?*, Editura Vremea, București, 1994
Freud, Sigmund. *Dincolo de principiul plăcerii*, Editura Trei, 1996
Jung, Carl Gustav – *Psihologie și alchimie; Tipuri psihologice*, Teora, 1996
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. *Prelegeri de Filozofie a istoriei*, Editura Academiei, 1968
Kant, Immanuel – *Antropologia din perspectivă pragmatică*, Editura Antaios, București, 2001
Lapierre, Jean – William – *Viața fără stat?*, Institutul European, Iași, 1997
Lorenz, Konrad. *Asa-zisul rău. Despre istoria naturală a agresivității*, Humanitas, București, 2005
Morris, Desmond. *Zoomenirea. Un studiu clasic despre animalul urban*, Editura Art, București, 2010
Santori, Giovanni – *Homo Videns – imbecilizarea prin televiziune și post- gândirea*, Humanitas, București, 2005
Scheler, Max. *Poziția omului în cosmos*, Editura Paralela 45, f.a.
Van Gennep, Arnold – *Totemismul starea actuală a problemei totemice*, Polirom, Iași, 2000

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Locul și rolul antropologiei filosofice în sistemul disciplinelor filosofice	- dialogul maieutic - explicația euristică - problematizarea (aceleași metode se aplică fiecărui seminar, în mod corespunzător)	-
2.	Ideea perfectibilității umane la Imm. Kan	-	-
3.	Antropologia pragmatică la Imm. Kant		
4.	Civilizațiile staționare și non-staționare în concepția lui Hegel		
5.	Conflictul civilizațiilor în gândirea post-hegeliană (Samuel Huntington)		
6.	Raportul dintre <i>spirit</i> și <i>viață</i> la Max Scheler		
7.	<i>Teoria sublimării</i> de la Freud la Max Scheler		
8.	<i>Ecce homo</i> în viziunea lui Konrad Lorenz		
9.	Omul în perspectiva <i>nedesăvârșirii finale</i> în concepția lui Edgar Morin		
10.	Violența și sacru la René Girard		
11.	Antropologia filosofică în spațiul românesc <i>Problema primitivismelor biologice</i> în concepția lui Lucian Blaga		
12.	Antropologia filosofică în spațiul românesc		

	Transformările ideii de <i>om</i> în filosofia lui Tudor Vianu		
13.	Antropologia filosofică din perspectiva ultimelor descoperiri în genetică		
14.	Panoptic și synoptic în gândirea lui Zygmunt Bauman		

Bibliografie

Balandier, Georges – *Antropologie politică*, Editura Amarcord, Timișoara, 1998
Bauman, Zygmunt, *Globalizarea și efectele ei sociale*, Antet, 2005.
Blaga, Lucian – *Aspecte antropologice*, Editura Facla, Cluj, 1976
Culianu, Ioan Petru – *Religie și putere*, Nemira, București, 1996
Dawkins, Richard. *Gena egoistă*, Editura Tehnică, București, 2006.
Dumitrescu, Marius. *Alchimia devenirii umane*, TipoMoldova, Iași, 2007.
Freud, Sigmund. *Angoasă în civilizație*. In: Sigmund Freud, *Opere I*, Traducere, cuvânt introductiv și note de Dr. Leonard Gavrilu, Editura Științifică, București, 1991.
Girard, René. *Violența și sacrul*, Nemira, București, 1995
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. *Prelegeri de filozofie a istoriei*, Editura Academiei, 1968
Huntington, Samuel P. *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, traducător: Radu Carp, Prefață: Iulia Motoc, Antet, f.a.
Lorenz, Konrad – *Așa - zisul rău. Despre istoria naturală a agresiunii*, Humanitas, București, 1998
Mihu, Achim – *Antropologia culturală*, Dacia, Cluj – Napoca, 2002
Morin, Edgar – *Paradigma pierdută: natura umană*, Editura Univ. Al. I. Cuza, Iași, 1999
Morris, Desmond – *Maimuța goală*, Editura Enciclopedică, București, 1991
Scheler, Max. *Poziția omului în cosmos*, Editura Paralela 45, f.a.
Vianu, Tudor – *Transformările ideii de om*, Editura Eminescu, București, 1982
Wells, Spencer. *Om – O aventură genetică*, Editura CD Press, București, 2009.
Zamfirescu, Vasile Dem. – *Nedreptatea ontică*, Editura Trei, București, 1995

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursurile și seminariile de antropologie filosofică, prin abordările lor moderne, pot constitui baza pentru cercetările actuale din domeniul bioeticii, a comportamentelor politice corecte și pentru dezvoltarea unei comunități umane fondate pe valorile toleranței și acceptării diversității.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Examen scris în sesiune	Elaborarea unei lucrări scrise Prezentarea lucrării scrise	50
10.5 Seminar / Laborator	Numărul și calitatea intervențiilor la seminarii în timpul semestrului Referat susținut pe o temă de la seminarii în timpul semestrului Aprecieră interpretării textelor filosofice în timpul semestrului Examen scris în sesiunea de examene	Implicarea activă la seminarii în timpul semestrului (Pentru a promova examenul, studentul trebuie să fie activ la cel puțin 50% din toate seminariile din timpul semestrului) Gradul de parcurgere a lecturilor recomandate în bibliografie Scrierea unei lucrări în timpul sesiunii de examene Prezentarea lucrării scrise în timpul sesiunii de examene	50
10.6 Standard minim de performanță			
Elaborarea și prezentarea unui referat din domeniul problematicii Antropologiei filosofice, folosind bibliografia indicată, în timpul semestrului și participare activă la cel puțin 50% din toate seminariile semestrului.			

Data completării,
16.09.2024

Titular de curs,
prof.univ.dr. Marius Dumitrescu

Titular de seminar,
prof.univ.dr.Marius Dumitrescu

Data avizării în departament,
29.09.2024

Director de departament,
conf.univ.dr. Cristian Moisuc